

deren; één hymne aan de nerse weiden, de lyriese vlakten van zijn land; één weemoedig terugdenken aan zijn volk van potige kerels, drieste dorpsmeiden en ingetogen begijntjes. Dit lied, wellicht het mooiste, dat ooit door een banneling uit heimwee naar de verre moedergrond werd uitgezongen....

Aan *Un Fait-divers*, alhoewel een jaar jonger, kunnen we nochtans het uitgangspunt vastknopen van de derde (tot op dit ogenblik de laatste) periode in Masereel's oeuvre, n.l. die van de waereldstad met haar dynamies kosmopolitisme en haar mekaniëse poëzie, doch ook met haar misère en haar bestendige tragiek. *Un Fait-divers*? Een onbeduidend incidentje in het furioso van het grootstadleven: zelfmoord door verdrinking van een zeer jong meisje (men weet niet waarom!), lakonies gerelateerd in drie vier regels in een verloren hoekje van de krant. Doch tegenover dit zg. nietig voorvalletje staat Masereel met zijn kunstenaars-affiniteit en zijn artistiek assimilatievermogen. Het treft hem dieper, juist om reden dier nietigheid (die slechts schijnbaar is), dan 't schreeuwerigst „article de fond”. Niet zozeer de verdrinking, brutale resultante, is het die hem bezighoudt, dan wel de samenloop der feiten, die zijn voorafgegaan. Een drama moet zich immers in de ziel van dit meisje hebben afgespeeld! Doch wélk soort drama?! Masereel, in acht vizioenen, zal onze nieuwsgierigheid bevredigen.... Met *Souvenirs de mon Pays* zou ik deze suite de merkwaardigste noemen, die ik van hem ken, indien mij niet onder ogen waren gekomen de proeven van een eerst-daags te verschijnen bundel van 100 gravuren, getiteld *La Ville*.... Doch praten wij niet uit de school en vermelden wij, in afwachting, nog het album *Visions* (8 blokken) in 1922 uitgegeven door „Lumière”. Enkele dezer sneden worden hier in originele afdruk aangeboden.

Buiten deze diverse suiten en deze illustratieve arbeid voor „Le Sablier” werden door Masereel natuurlijk nog meerdere werken verlucht voor andere franse en ook duitse uitgevers. Zo o.m. voor het Kurt Wolff-Verlag *Bubu de Montparnasse* door Ch. L. Philippe; voor het Insel-Verlag *Der ewige Jude* door August Vermeylen; voor de „Drei Masken” *Chronik* door Carl Sternheim, enz.

Op dit ogenblik ligt ter perse voor de Parijse Uitg. Mij. Albin Michel een nieuwe, volledige uitgave van Romain Rolland's magistrale *Jean-Christophe*, versierd door niet minder dan 600 houtgravuren. In voorbereiding is tevens voor het Kurt Wolff-Verlag de *Tijl Uylenspiegel* van Charles de Coster (ruim 150 sneden).

Daarnevens ontstonden zijn terecht vermaarde wandplaten en fantazieën, waarvan hier worden reproduceerd *De Kus en Rookwalmen*. Beide zijn zeer karakteristiek Masereel en verlenen een uiterst synthetiese kijk op de principaalste elementen, die tot nu toe zijn aandacht troffen